

Weeffout in Wet Banksparen moet opgelost in belang consument!

Sinds 1 januari 2008 is de Wet Banksparen van kracht. Hiermee is een einde gekomen aan het monopolie van verzekeraars op het gebied van belastingvrij pensioen opbouwen en sparen voor de aflossing van de hypotheek. Na een aarzelend begin is banksparen doorgebroken met een aandeel van 37% op de particuliere fiscale vermogensmarkt. Op de hypotheekmarkt staat van alle in de eerste helft van 2010 gesloten hypotheekaflossingen maar liefst 70% op een bankspaarrekening (bron: bankspaaronderzoek IG & H).

In de wet zit echter een onvolkomenheid, noem het een 'weeffout', welke enorme gevolgen kan hebben voor bankspaarders. Eigenlijk gaat het al mis bij het woord banksparen. Wanneer je het woord in tweeën knipt, krijg je namelijk 'bank' en 'sparen'. Dit roept twee vragen op:

- 1 Is de bank (naast de verzekeraar) de ideale partij om geld onder te brengen om te sparen voor pensioen en/of aflossing van de hypotheek?

Het is interessant eens te bekijken hoe een en ander is geregeld in Engeland. Een land dat op het vlak van financiële ontwikkelingen meestal een aantal jaren op Nederland voorloopt. Toen bijvoorbeeld in Nederland de woekerpolisaffaire nog in de kinderschoenen stond, had men hier in Engeland al een oplossing voor gevonden. In Engeland laat bijna 70% van de bevolking, met een vermogen kleiner dan € 500.000, zijn vermogen begeleiden door een onafhankelijk adviseur. In Nederland is dit circa 5%. Bij vermogensbegeleiding zijn consumenten niet langer afhankelijk van één aanbieder of huisbank, maar kunnen zij kiezen uit meerdere aanbieders via hun onafhankelijke adviseur.

- 2 Is sparen altijd de geëigende manier voor vermogensopbouw?

Sparen wordt in Nederland geassocieerd met zekerheid. Beleggen wordt gekoppeld aan aandelen en risico. Dit zijn aannames die vooral berusten op onbekendheid. Dat het vertrouwen in beleggen een deuk heeft opgelopen is niet verwonderlijk. De beruchte zwarte zwaan is dit decennium niet één maar liefst twee keer overgevoegen. De gevolgen van de internetbubbel in 2001 en de kredietcrisis in 2008 liggen nog vers in het geheugen. Het geld wegzetten op een zogenaamd veilige spaarrekening echter, kan soms 'negatief' sparen betekenen. De gemiddelde Nederlandse inflatie bedroeg de afgelopen 30 jaar 2,4%. Een percentage dat ongeveer overeen komt met de rente die de huisbank biedt. Per saldo levert sparen nu dus weinig tot niets op. Hogere rentes op spaarrekeningen bleken in het verleden soms ook hogere risico's te zijn, zie DSB en Icesave.

De pers, de toezichthouder en de wetgever hebben zich de afgelopen jaren gefocust op kosten en het beperken hiervan, en terecht. Nu het banksparen een enorme vlucht neemt, is het van belang vooruit te kijken en de consument bewust te maken van de impact van rendement en de verhouding tussen risico en rendement.

Twee voorbeelden ter verduidelijking. Allereerst de Factor 72 regel, ook wel de verdubbelsregel genoemd. Bij een rendement van 3% duurt het 24 jaar tot het vermogen verdubbeld is. Bij 5% duurt de verdubbeling 14 jaar en bij 7% is de verdubbeling in 10 jaar gerealiseerd.

Voor de beeldvorming zoom ik vervolgens in op de vermogensbeheerder Carmignac Gestion, vernoemd naar de Fransman Edouard Carmignac. In 1989 is het beleggingsfonds Carmignac Patrimoine opgericht. Het fonds streeft een absoluut en gelijkmatig rendement na. De gemiddelde rendementen over de afgelopen 1, 3, 5 en 10 jaar bedroegen achtereenvolgens, 7,1%, 7,3%, 8,0% en 7,5% netto per jaar (bron Morningstar 22 november 2010). Dus na aftrek van kosten. Deze rendementen passen bij een offensief profiel met bijbehorende risico's. Bijzonder is dat het beleggingsfonds wordt gekenmerkt als een fonds met een defensief karakter en dito risico.

Door het opnemen van dergelijke fondsen in een beleggingsportefeuille en door een spreiding aan te brengen over verschillende beleggingscategorieën, wordt bereikt dat het risico van beleggen wordt gereduceerd. Beleggingsrendementen zijn niet tot achter de komma te voorspellen maar bij een langere looptijd wel beheersbaar.

Banken zien de bui al hangen. In het Financieel Dagblad van medio november stond een artikel dat ABN AMRO naast de huisfondsen, beleggingsfondsen van diverse andere fondshuizen gaat aanbieden. Dat is positief

nieuws. Teleurstellend is dat ABN AMRO deze dienstverlening aanbiedt aan consumenten met een vermogen in Box 3 vanaf 1 miljoen euro. Hierdoor valt juist de consument die vermogen moet opbouwen buiten de boot en blijft deze gevangen in het web van de huisfondsen van de bank. Op de huisfondsen wordt door de bank uiteraard het meest verdiend.

Recent onderzoek van TNS Nipo wijst uit dat banksparen een adviesgedreven markt is. Ruim 90% van de mensen die een bankspaarproduct hebben gesloten geeft aan het een adviesgevoelig product te vinden. De houding en onafhankelijkheid van de adviseur is hiermee relevant. Wat de consument nodig heeft is een onafhankelijk vermogensbegeleider. Iemand die de consument begeleidt naar het uiteindelijke doelkapitaal door het uitzetten van een lange termijn vermogensplan, dat gedurende de looptijd nauwkeurig wordt bewaakt. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een passende beleggingsportefeuille.

Een interessant alternatief is Fondsenplatform. Dit is een initiatief van het Noord Nederlands Effectenkantoor. Fondsenplatform is een beheerder van ruim 30 vermogensinstellingen met honderden beleggingsfondsen wereldwijd (waaronder het eerder genoemde Carmignac Patrimoine). Het Platform biedt de mogelijkheid vermogen op te bouwen door middel van éénmalige of periodieke storting(en). Fondsenplatform biedt gemak. Dit uit zich in één rekening, één overzicht, één aanvraagformulier. Naast gemak kent het lage kosten waarmee het in lijn is met het banksparen.

Maar nu komt het! Beheerders van beleggingsinstellingen als Fondsenplatform, Brand New Day of Legal & General kunnen alleen banksparen aanbieden indien gebruik wordt gemaakt van eigen beleggingsinstellingen. Dit betekent dat er op dit moment door verschillende partijen eigen fondsen op de markt worden gebracht met als enig doel 100% te beleggen in een ander fonds. Dit leidt enerzijds tot een gebrek aan transparantie en anderzijds tot een verhoging van de kostprijs. Brand New Day heeft haar eigen 'BND Wereld Index Fonds' opgericht welke voor 100% belegt in de Vanguard Global Stock Index. Voor Legal & General geldt hetzelfde verhaal. Als verzekeraar in Nederland een voorloper op dit gebied, met een Engelse moeder. Eerder noemde ik dat Engeland jaren op Nederland vooruit loopt.

Is de weeffout eenvoudig op te lossen? Het antwoord hierop is volmondig ja! Zelfs zonder dat de wet hoeft te worden aangepast. Zowel ministerie als Belastingdienst geeft toe dat de wet tekort schiet maar wijzen naar elkaar. De Belastingdienst zou de interpretatie kunnen accepteren dat een beheerder gebruik moet maken van beleggingsinstellingen in plaats van 'eigen' beleggingsinstellingen. Voor banken is de komst van nieuwe aanbieders een bedreiging, tot nu toe is de bankenlobby succesvol.

De voordelen voor de consument zijn echter enorm. Niet meer afhankelijk van de huisfondsen van de bank of verzekeraar, 100% transparant, geen prijsverhoging, geldstromen lopen exact gelijk, vermogensscheiding blijft gegarandeerd. Hiermee wil ik een lans breken voor de consument. De overheid moet zijn werk doen en er zijn voor de burger, niet morgen maar nu.

Wouter van Leusen, Financieel coach FFP RLP
Eigenaar van Financieel Bewust Zijn te Haarlem
www.financieelbewustzijn.com

Financieel Bewust Zijn
Wouter van Leusen
Willem Buyslaan 16
2015 EJ Haarlem
Telefoon: 06 – 1451 8761
info@financieelbewustzijn.com
www.financieelbewustzijn.com